1837. Nr. 41.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 2 JUNIJ.

De GOUVERNEUR der provincie *DRENTHE* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de in tijds aangevraagde Acten, ter uitoefening van de Visscherij, gedurende het saizoen, beginnende den 1sten Julij 1837 en eindigende den 30sten Junij 1838, van heden aan bij de Ontvangers der Registratie in deze provincie, in welker ressort zij woonachtig zijn, tegen betaling der verschuldigde recognitie- en zegelgelden, kunnen worden afgehaald.

Assen, den 25 Mei 1837. *De Gouverneur voornoemd,* D. J. VAN EWIJCK.

'S GRAVENHAGE, den 27 Mei.

Aan de R. K. Gemeente te IJzendijke is van Regeringswege vergunning verleend tot het daarstellen van een nieuw kerkgebouw, en tot dat einde eene Rijks subsidie verleend.

— Volgens berigten van Curaçao, was de oogst op dat eiland, ofschoon niet overvloedig, echter beter uitgevallen dan het vorige jaar. Men trachtte aldaar verschillende nieuwe voorwerpen van industrie in te voeren. Tot veredeling van het schapenras, waren een aantal merinosschapen uit Spanje ontboden, welke men eerlang verwachtte; ook hoopte men, dat de proeven, genomen, om de cochenille voort te brengen, goed zouden gelukken. Op het naburige eiland Bonaire waren plantsoenen aangelegd van gewassen, die in de warme luchtstreek te huis behooren en niet veel regen voor hun wasdom behoeven, zoo als de katoen, de *Palma Christi* en de *Aloë*.

— Den 28 Mei. Men meldt uit Breda het volgende: Omtrent de troepen, die met het begin der volgende maand het legerkamp van Reyen zullen betrekken, vernemen wij nader, dat zij zullen bestaan uit de beide bataillons jagers, uit de drie veldbataillons der 2de en 7de afdeelingen infanterie, uit het 3de en 4de bataillon der 8ste afdeeling en de twee veldbataillons der 12de afdeeling infanterie, welke laatste in deze stad in garnizoen liggen, te zamen twaalf bataillons infanterie uitmakende. Deze troepen zullen in den loop der maand julij in het kamp afgelost worden door twaalf andere bataillons, te weten de afdeeling grenadiers, de drie veldbattaillons der 5de en 9de afdeelingen, en de eerste en tweede bataillons der 8ste en 18de Afdeelingen infanterie.

— Gisteren ochtend ten vijf ure is het 2de bataillon grenadiers uit deze residentie naar Noörd-Braband gemarcheerd.

— Den 29 Mei. Prins *Leopold* is uit Brussel naar Fontainebleau vertrokken.

— Vijf Hollandsche dijkwerkers, welke weder naar den arbeid aan het Vlaamsche-hoofd waren teruggekeerd, zijn, op last van de Brusselsche politie, uithoofde van gemis der noodige verlofbrieven, gevankelijk naar Beveren gevoerd, maar naderhand, door tusschenkomst van den Minister *Nothomb*, weder vrijgelaten.

ASSEN, den 30 Mei.

Bij besluit van Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken, d.d. 11 Januarij j.l. nr. 146 (7de afd.), is goedgekeurd eene *Pharmacopoea Pauperum provinciae Drenthinae* of Armen-Apotheek voor de provincie Drenthe, waarin de verschillende medicamenten met derzelver prijzen voorkomen en welke thans gedrukt is.

— Te Veenhuizen zal een kerkgebouw worden daargesteld, om te dienen als synagoge en als school voor Godsdienstig onderwijs ten behoeve der Israëlitische weezen en bedelaars-colonisten, zijnde de uitvoering daarvan op last Zijner Majesteit opgedragen aan de permanente commissie der Maatschappij van Weldadigheid.

LONDEN, den 27 Mei.

De Russische Ambassadeur en de Belgische Gezant *van de Weijer* hebben dezer dagen een onderhoud met Lord *Palmerston* gehad.

— Het feest der meerderjarigheid van Prinses *Victoria* is woensdag te Kensington, hare tegenwoordige verblijfplaats, met veel luister gevierd.

— Gisteren avond heeft de Minister *Russell* in het Huis der Gemeenten aangekondigd, dat hij eerstdaags zou voorstellen de benoeming eener commissie ten einde de tegenwoordige wijze van verhuring van aan kerken toebehoorende landen of andere eigendommen te onderzoeken, en alzoo nategaan, of aan die eigendommen geene meerdere waarde kan gegeven worden, en dat met de wet op de kerk-belasting zal worden gewacht tot dat die commissie rapport zal hebben

gedaan. Uit deze aankondiging blijkt, dat de Ministers te rade zijn geworden, om de zaak van de kerkbelasting voor eerst op de lange baan te schuiven.

— Eene motie van den heer *Crawford*, strekkende om de verordeningen, die in 1833 en 1834 gemaakt zijn ter spoedige beteugeling van woelingen in Ierland, in te trekken, is met eene overgroote meerderheid van stemmen door het Huis der Gemeenten verworpen. De Secretaris voor Ierland, Lord *Morpeth*, heeft zich tegen hetzelve verklaard, en aangemerkt, dat ofschoon de toepassing der bedoelde verordeningen niet noodig was, de toestand van Ierland echter geenszins van dien aard was, dat men alle maatregelen van voorzorg kon laten varen.

— De algemeene Kerkvergadering in Schotland heeft dr. *Gardiner* met twee honderd twee-en-zestig stemmen tot haren moderator benoemd, terwijl dr. *Lee*, de candidaat van het Ministerie, slechts negen-en-vijftig stemmen heeft kunnen verwerven. Zulks wordt als eene nieuwe zegepraal voor de behoudende partij aangemerkt.

— Er zijn belangrijke berigten uit Lissabon, tot den 13den dezer, ontvangen. Na zeer levendige discussien over het budget voor de marine, welke drie dagen geduurd hebben, is een voorstel, dat de Ministers en hunne betrekking tot den staat betrof, door de meerderheid verworpen, waarop zich al de leden van het Kabinet onverwijld naar de Koningin hebben begeven, om hun ontslag in te dienen. Alle aangewende pogingen om een nieuw Ministerie te vormen waren tot op gemelden dag toe vruchteloos gebleven.

Velen beschouwen den uitslag der gemelde stemming als een voorwendsel, waarvan zich de Ministers bediend hebben om zich van hunne posten te ontslaan, en achten de ware reden daarin gelegen, dat zij vreesden hun plan tot eene nieuwe leening, ten bedrage van omtrent twee millioenen tweemaal honderd duizend ponden sterling, door de commissie voor de financiën, waaraan het verzonden was, verworpen te zien.

De pogingen om de leden der nationale garde tegen de Regering op te ruijen, bleven voortduren, doch men scheen het aanbieden eener petitie aan de Cortes, tot ongeschonden handhaving der Constitutie van 1820, voor vruchtelooze moeite te houden.

PARIJS, den 25 Mei.

Vermits, sedert Julij 1830, de waardigheid van Kanselier des Rijks is afgeschaft, zal de President van de Kamer der Pairs, de heer *Pasquier*, bij het huwelijk van den Hertog van Orléans als ambtenaar van den burgerlijken stand optreden.

De leden van de meerderheid in de Kamer der Gedeputeerden hebben ten huize van den heer *Hartman* bijeenkomsten gehouden, ten einde onderling te bepalen, hoedanig zij zich ten aanzien van het Ministerie zullen gedragen. Hierbij is gebleken dat zij uit 204 Afgevaardigden bestaat, en de beginselen van eene standvastige politiek en eene constitutionele gematigdheid is toegedaan. Het hoofddoel van dezen maatregel schijnt te zijn, om een tegenwigt te vormen tegen den invloed van de zoogenaamde Derde-partij, welke hare vergaderingen ten huize van den heer *Thiers* houdt.

— Volgens een berigt uit Oran, van den 7den dezer, schijnt het, dat er eene vrij drukke briefwisseling bestaat tusschen den Generaal *Bugeaud* en *Abd-el-Kader*, welke laatste, wat men ook moge zeggen, zeer gezind zijn zou om over het sluiten van den vrede te onderhandelen. Evenwel zette de Generaal de toebereidselen tot eene expeditie met nadruk voort.

— Sommige lieden willen, dat de Carlisten gedwongen zijn geweest hunne verschanste posities in Guipuscoa te Ernani, Irun en Fontarabie te verlaten, ter zake niet alleen de overmagt der Christino's aldaar te groot was geworden, om met eenige hoop op een goeden uitslag die punten te verdedigen, maar zij ook reeds sedert eenige maanden gebrek aan levensmiddelen en vooral aan voeder voor de paarden ondervonden, dewijl het land, dat zij twee jaren lang bezet hebben, geheel uitgeput was geraakt. Daarom waren zij genoodzaakt een ander oorlogstooneel te zoeken, en dit zou de eigenlijke reden zijn die aanleiding tot den togt van D. *Sebastiaan* gegeven had.

— Den 27 Mei. De Prinses *Helena* van Mecklemburg is, vergezeld van hare moeder de Groothertogin douairière, te Metz aangekomen, waar zij zich gisteren avond nog bevond. Des avonds te voren heeft de Stedelijke Regering de Prinsessen eene fraaije serenade op den Moezel gegeven. De Ministeriële bladen geven hoog op van de beminnelijkheid der jonge Vorstin en tevens van hare meer dan gewone kunde en geestigheid.

— De Koningin der Belgen is met haren jongen zoon op de Tuillerien aangekomen.

De feesten van Fontainebleau zullen zich tot het Hof en de diplomatie bepalen; die, welke in Parijs worden voorbereid, zullen ongemeen luisterrijk zijn. De amnestie draagt steeds goede vruchten, en ofschoon een dergelijk middel van bestuur in zijne gevolgen als gevaarlijk mag worden aangemerkt, heeft men zich voor als nog niet genoodzaakt gezien eenen enkelen der beschuldigden, of iemand anders, ter zake van staatkundige aangelegenheden, op nieuw in verzekerde bewaring te stellen.

— Nog altijd duren de discussien over de suikerwet bij de Kamer der Gedepteerden voort.

— In een bijzonderen brief van Madrid wordt gezegd, dat de eerste Minister, de heer *Calatrava*, in eene geheime zitting der Cortes, aan die vergadering depêches van den heer *Campuzano*, den gezant

van Spanje te Parijs, zou voorgelezen hebben, inhoudende, dat het Fransche Gouvernement de liberale zaak in Spanje geenszins toegedaan is, aan de verpligtingen van het vierdubbel tractaat weigert te voldoen, en dat, zoo Spanje het tegenwoordig politiek stelsel blijft volgen, de Koning der Franschen eerder tot D. *Carlos* zou overhellen dan tot de helden der Spaansche omwentelig van Augustus. Nog zou in deze depêche gemeld zijn, dat de Mogendheden van het Noorden, die openlijk de partij van D. *Carlos* zijn toegedaan, verklaard hadden een groot leger over den Rijn te zullen zenden, bijaldien de driekleurige standaard in Spanje ontrold mogt worden. De heer *Calatrava* zou die mededeeling hebben besloten met de verklaring, dat de Spaansche vrijheid niet zou verloren gaan, en dat, eer de wenschen van het Fransch Gouvernement te dien aanzien vervuld wierden, het Kabinet der Tuilerien zelf opgehouden zal hebben te bestaan. Deze taal had bij vele leden een onaangenamen indruk gemaakt en sommigen, waaronder men den heer *Buriel* noemt, hadden zich hevig tegen Frankrijk uitgelaten; een hunner zelfs had gewild, dat Spanje aan Frankrijk den oorlog zou verklaren. De hofcourant van Madrid heeft tegengesproken wat men van het gebeurde in deze geheime zitting heeft publiek gemaakt; doch het schijnt niettemin waar, dat de Spaansche Ambassadeur aan zijn Hof kennis gegeven heeft van de min gunstige stemming der Fransche Regering.

Van de Spaansche grenzen heeft men geen nieuws. *Espartero* is nog altijd te Hernani en het Engelsch legioen is binnen S. Sebastian teruggekeerd. Het bevestigt zich, dat het gebrek aan levensmiddelen de hoofd-oorzaak is van het vertrek der Carlisten uit de Baskische provincien, en die zelfde reden belet ook *Espartero* om zijne operatien met nadruk door te zetten, daar het hem zeer moeijelijk valt te voorzien in de dagelijksche behoeften van zijn leger, dat dertig duizend man telt.

— De laatste telegraphische depêche is den 25sten des avonds van Bordeaux verzonden en houdt het volgende in: » De expeditie van D. *Carlos* gaat niet voorwaarts, daar zij den 22sten nog te Egea en in die omstreken stond, terwijl *Irribarren* dienzelfden dag Tauste en Castejon bezette. *Buerens* was te Tudela aangekomen en *Espartero* bevond zich nog te Hernani. Te Madrid was den 20sten geen nieuws, evenmin als te Sarragossa den 22sten."

— D. *Carlos* bevindt zich in persoon bij de expeditie en heeft, alvorens uit Navarre te vertrekken, eene zeer vleijende proclamatie aan de Navarrezen publiek gemaakt, waarin hij aankondigt, dat de dag, op welken hij den troon zijner vaderen beklimmen zal, zeer nabij is, en dat hij nooit vergeten kan, dat hij aan hunne trouw en opofferingen dien troon zal te danken hebben. Hij heeft in Navarre eene junta opgerigt, tot beheer der burgerlijke, godsdienstige en militaire zaken in die Provincie.

— Den 28 Mei. De Koning en de Koningin zijn gisteren avond te Fontainebleau aangekomen. De Hertog van Orléans is zijne bruid tot Châlons te gemoet gegaan; de laatstgenoemde ondervindt, op hare reize herwaarts, steeds blijken van de welwillendheid der menigte.

FRANKFORT, den 25 Mei.

In de diplomatieke kringen alhier wil men weten, dat het aanstaande huwelijk van den Franschen Kroonprins met eene Prinses, die naauw verwant is aan twee groote Noordsche hoven, in het kabinet van St. James weinig bijval heeft gevonden. Men zou namelijk vreezen, dat die familie-verbintenis Frankrijks gezindheid, om ter voltrekking van het quadruple verdrag medetewerken, wel eens zou kunnen verflaauwen.

— Men verneemt thans, dat de Pruissische Regering, in een onlangs gerezen geschil tusschen den Aartsbisschop van Keulen en eenige godgeleerde professoren van de hoogeschool te Bonn, ten gunste van genoemden kerkvoogd beslist heeft. Zij heeft namelijk verklaard, dat, ofschoon de Pausselijke bulle, waarin de schriften van *Hermes* [van welke de bedoelde hoogleeraren bij hunne lessen gebruik maakten] veroordeeld zijn, in Pruissen niet is afgekondigd, Z. M. echter wil, dat men zich in dusdanige dogmatieke zaken streng aan de bepalingen van den Roomschen stoel zal houden; en dienvolgens zijn de hoogleeraren gelast, om van die schriften geen gebruik te maken, noch in derzelver geest te leeren.

— Volgens berigten uit Saksen, nemen ook aldaar de landverhuizingen naar Amerika op eene schrikbarende wijze toe. Niet alleen verlaten de zoodanigen het land, wier gansche bezitting door de kosten der reis verslonden wordt, maar ook welgezetene huisgezinnen verkoopen grond en akker, om in een ander werelddeel een nieuw vaderland te zoeken.

Uit Breslau wordt gemeld: Als een bewijs van wederkeerige verdraagzaamheid en toenadering in het godsdienstige kan aangehaald worden, dat aan de onbemiddelde Evangelische gemeente van het naburig Steinkunzendorf, welke geen eigen kerkgebouw heeft, op aanzoek der Evangelische geestelijkheid, bij eene verordening van den Bisschop van Breslau, met bereidwilligheid is toegestaan, om van de Katholijke kerk aldaar mede gebruik te mogen maken, zoo dat daarin thans bij afwisseling de Hervormde en de Katholijke eeredienst gehouden wordt.

— De berigten uit Tripoli, te Konstantinopel laatstelijk ontvangen, bevestigen de groote nederlaag niet, welke *Tahir*-pacha zou geleden hebben. Zooveel schijnt nogtans zeker, dat hij verscheiden gevechten geleverd heeft, die hem veel volks gekost hebben, waarom hij

dringend om versterking van troepen verzoekt.

— De tijdingen uit Syrië luiden weder oorlogzuchtiger. *Ibrahim*-pacha, die nog steeds in Egypte is, werft aldaar nieuwe regementen aan, om naar dat gewest te zenden, waar het ligten van recruten ook weder met vernieuwden ijver is begonnen.

— Den 27 Mei. Volgens bijzondere brieven uit Berlijn, van den 24sten dezer, is omtrent de benoeming van een nieuwen Minister van buitenlandsche zaken nog niets bepaald, ofschoon nu weder algemeen beweerd wordt, dat de heer *von Werther* als zoodanig zal benoemd worden en den heer *von Maltzan* te Parijs als opvolger zal bekomen.

— Van Bonn wordt geschreven, den 26sten dezer: Z. H. de Hertog *Bernhard van Saksen-Weimar* is heden, met zijn zoon en gevolg, hier aangekomen, zich naar Holland begevende. Z. H. was naar Saarbrück gereisd, om zijne nicht, Prinses *Helena van Mecklemburg Schwerin*, op haren togt naar Parijs, te begroeten.

— In het begin der maand Junij zal te Munchen een congres van afgevaardigden van zuid-Duitsche Staten gehouden worden, om over een meer gelijk muntstelsel te beraadslagen.

— Den 15den dezer heeft te Ofen (in Hongarije) een hevig onweder, met hagel en eene wolkbreuk, gewoed. Aan de gebouwen en op de velden is daardoor groote schade veroorzaakt, en van de groote schare van inwoners, welke dien dag (Pinkster-maandag) buiten hunne woningen op de been waren, zijn ettelijke omgekomen.

— Uit Weenen wordt gemeld, dat de voorgenomene verdere verminderingen in het personeel der armee stellig vooreerst zijn uitgesteld.

— Men schrijft uit Petersburg, dat de Grootvorst-Troonopvolger den 14den dezer zijne reis door onderscheiden gouvernementen des Rijks heeft aangevangen.

Bemesting met Lucht, enz.

In een gedeelte van Silesiën zijn de landbouwers gewoon hunne akkers voor gierst, groenten, enz. jaarlijks optegraven, dezelve den winter over open te laten liggen en ze tegen den zomer weder digt te gooijen. Zij mesten dus letterlijk met Lucht. — In vele streken van Engeland gaat men bijna op dezelfde wijze te werk: men graaft de velden eenvoudig in lange evenwijdig loopende sleuven op, en laat deze eene maand openliggen, waarna zij worden digtgeslecht, en de grond, waarop de uitgeworpene aarde eerst gelegen had, eveneens wordt opgegraven.

Bijzonder zal veengrond [reiner Torfboden] winnen door blootstelling aan de lucht; want even als de asch, die door het verbranden der bovenkorst voor de boekweitteelt ontstaat, de vruchtbaarheid bevordert, door het overvloedige zuur optenemen, zoo werkt ook de blootstelling aan de lucht. Om deze reden kan veengrond ook verbeterd worden door bijmenging van zand; want door dit bijgemengde zand krijgt de lucht toegang tot het veen.

Turfaarde maakt eene goede meststof uit; men brengt ze vóór den winter over zandgronden, om ze te laten doorvriezen. Den besten mest te dezen verkrijgt men, zoo men turfaarde met gewonen stalmest vermengt; men legt namelijk bij afwisseling eene laag veenstof en eene laag mest, en laat ze liggen, tot dat de gisting plaats heeft, die de veenstof geheel ontbindt; dit zal, in zomertijd, binnen twee en eene halve maand plaats hebben. In de zandige streken van Haarlem wordt de turfaarde veel als meststof gebruikt.

Men kan de turfaarde ook zeer voordeelig met leem of klei vermengen, dewijl leem en klei het zuur der veenstof wegnemen en zoo dezelve langzamerhand doen verteren.

Dennennaalden, met mest vermengd, maken eene goede meststof uit, vooral voor de hop. Deze bemesting wordt in de omstreken van Neurenburg, het eigenlijke land der hop, algemeen aangewend, waardoor daar zwaarder en meer geurige hop valt. De wagenvracht van zoodanigen gemengden mest kost acht tot tien guldens. Deszelfs werking schijnt toeteschrijven te zijn aan den velen harst, die de dennennaalden bevatten.

(*Leuchs, Düngerlehre.*)

Mijn tedergeliefd jongste kind, *Elizabeth Mignon*, ontsliep heden, in den vroegen morgen, tot mijne diepe smart, in den jeugdigen leeftijd van zeventien maanden. Nog geen jaar mogt ik mij, met mijnen reeds ontslapenen echtgenoot, in deszelfs bezit verblijden, want ruim vijf maanden, na den dood van dien mij onvergetelijken [illegible], moest ik ook dat lief en aanvallig meisje derven. Mijn hart bloedt over deszelfs gemis, maar zwijgt eerbiedig Gode, die het tot zich nam.

Havelthe, G. R. BORGESIUS,
den 29sten Mei 1837. wed. *F. van der Tuuk.*
Eenige kennisgeving.

Er wordt gevraagd voor vijf ouderlooze kinderen van beider geslacht, waarvan het oudste tien jaar is, bij fatzoenlijke burger lieden in de provincie Drenthe, *kost*, *inwoning* en *verzorging*, op zoodanige plaats, waar zij kunnen worden *onderwezen* in de *Hollandsche taal*, *schrijven*, *rekenen*, *aardrijkskunde* en zoo mogelijk ook *het fransch*. Iemand hier toe genegen zijnde, en bewijzen kunnende produceren dat hier aan doelmatig kan voldaan worden, adressere zich, met *franco* brieven, bij den Boekverkooper *S. de Grebber*, te Amsterdam, onder de letters *A Z.*

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 30 Mei.

Werk. Schuld 2½ pt.	52 a 52½	Kans-Biljetten . .	23 a 23¼
Dito 5 pct. . .	98¾ a 99	Amort. Syndicaat.	92½ a 92¾

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*